

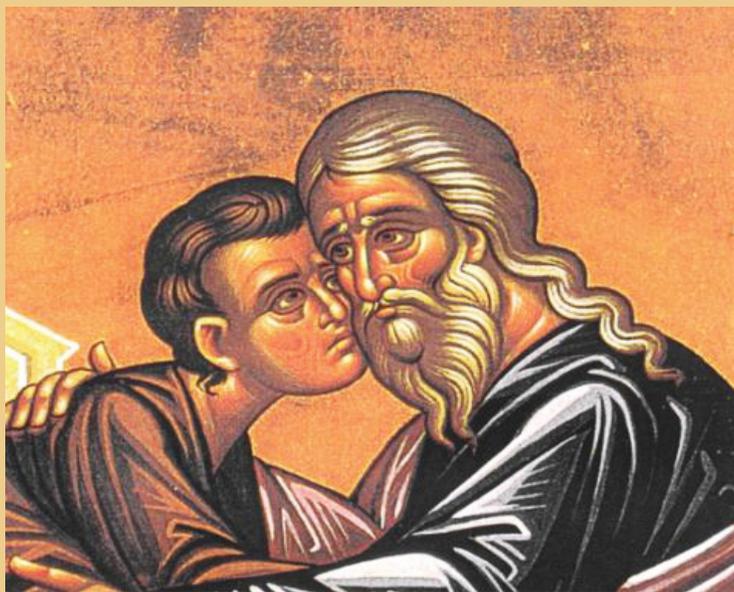
МАРТ 2024

МАКЕДОНО-БЪЛГАРСКА ИЗТОЧНОПРАВОСЛАВНА КАТЕДРАЛА
“СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ”

Светата Църква премъдро е отредила големите църковни празници да бъдат предшествани от подготвителен период, в който първоначално само се загатва идеята на празника, а после все повече се навлиза в нея, докато се стигне до кулминацията, която е самият празник. После в обратен ред догът нареченото Отдание на празника. Колкото по-голям е празникът, толкова по-голям е и подготвителният период.

А най-големият и най-светлият за Православната църква празник - Възкресение Христово - не само че се предшества от 48-дневния Велик пост, а и от четири подготвителни седмици, във всяка от които се акцентира върху определена християнска истина, за да се усили постепенно покаяното настроение у християните.

“И стана, та отиде при баща си. И когато беше още далеч, видя го баща му, и му домиля; и като се затече, хвърли се на шията му и го обцелува.

А синът му рече: татко, съгреших против небето и пред тебе, и не съм вече достоен да се нарека твой син.

А бащата рече на слугите си: изнесете най-хубавата премяна и го облечете, и дайте пръстен на ръката му и обуца на нозете; па докарайте и заколете угоеното теле: нека ядем и се веселим, защото тоя мой син мъртъв беше и оживя, изгубен беше и се намери. И взеха да се веселят”

1Кор. 6:12-20. Евангелие от Лука 15:11-32

Кратя и сестри, Бог обича еднакво всички човечеи. Той помага на праведните да постоянстват в доброто, а грешните призовава към покаяние. За всяка обърната човешка душа към Бога, на небето се радват повече, отколкото за стотици праведници (Лука 15:7) ,зато ва нека не отлагаме от днес за утре! Отлагането може да се окаже гибелно! Може да имаме и имаме такива много и много случаи. Това не трябва да ни отчайва! Божието милосърдие към каещия се грешник е безкрайно! Житията на светиите ни разкриват колко големи грешници, чрез искрено и дълбоко разкаяние са получили от Бога прошка и помилване и чрез духовните си подвизи са станали свети и наши молитвени ходатаи пред Бога. Да побързаме и да се възползваме от любовта и милосърдието на нашия Небесен Отец, докато имаме благоприятно време и ден за спасение!

Амин!

При царуването на нечестивия император Ликий се надигнало жестоко гонение срещу християните. В арменския град Севастия началникът на войската – ревностен поборник на идолослужението, научил, че в неговия полк има дружина от 40 християни и решил да ги принуди към идолопоклонство, но те били твърди във вярата си.

Мъчителите завързали четиридесетте свети воители в леденостуденото езеро, близо до град Севастия за цяла нощ, а наблизко затоплили баня, та войниците, привлечени от топлината ѝ, да не устоят на подвига. Само един от тях побягнал към банята, но едва стъпил на прага ѝ, паднал мъртъв. В третия час на нощта светлина се разляла над всички, а те пеели възхвала на Бога. Като видял чудото стражът, който ги пазел, се хвърлил при мъчениците в езерото, изповядвайки вярата си в Христос, и така попълнил числото на четиридесетте.

На сутринта всички били поразени от чудото, че мъчениците са още живи и славят Бога. Извлекли ги от езерото и ги подложили на нови мъчения, а накрая ги изгорили на клада. Това станало на 9 март.

На 9 март, 1230 г. цар Иван Асен удържал победа над епирския деспот в Клокотница и построил храм в чест на 40-те мъченици в столицата Търново. Светите 40 мъченици са много почитани в България до днес.

Св. Софроний Врачански бил родом от Котел, с мирско име Стойко. Сам описал живота си в книгата “Житие и страдания грешного Софрония”. Учител, станал свещеник, страдал от турците. Овдовял, приел монашество, брат на Къпинския манастир, Великотърновско, с име Софроний - възведен епископ Врачански.

Преследван, отива в Румъния. С дара на предвиждане, в 1812 година издал позив до сънародниците си да посрещнат руските войски радушно, защото чрез тяхното оръжие България може да се освободи от “турското варварско мъчителство”. Починал в Румъния през 1813 година.

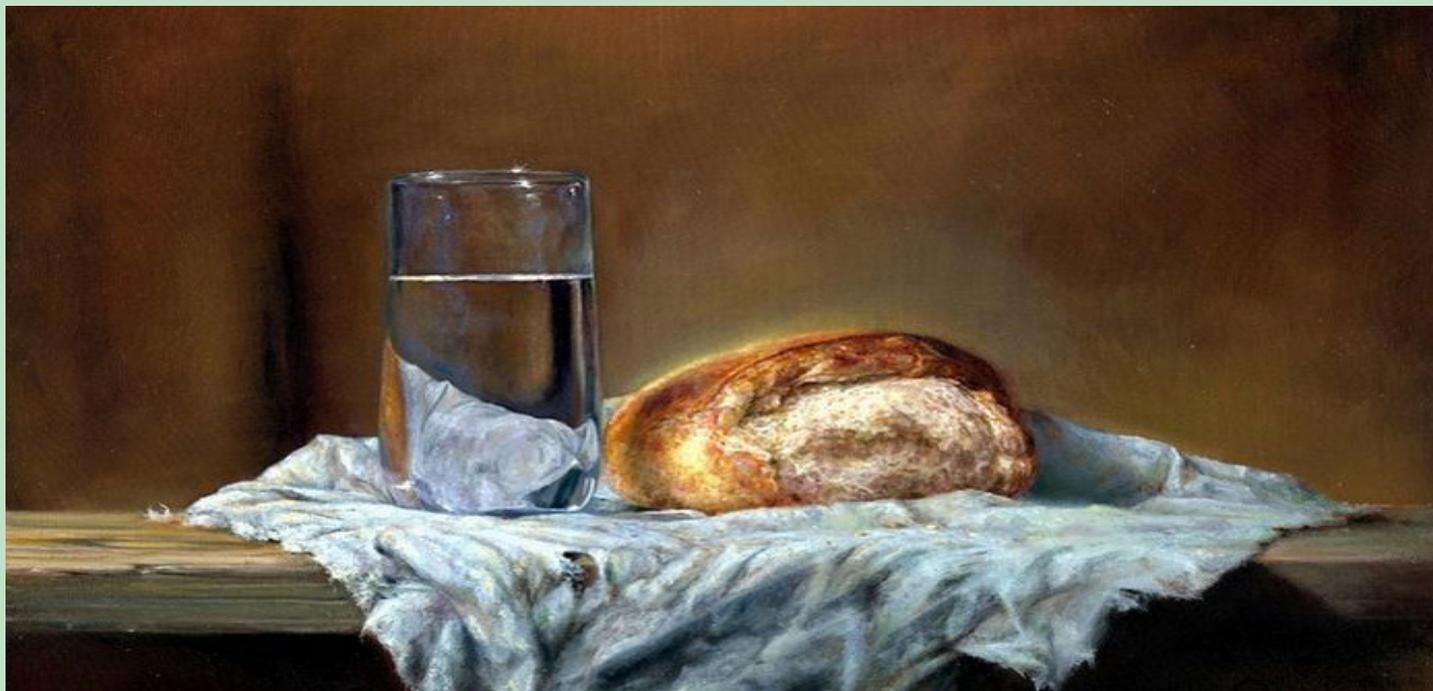
*Траянополски епископ Иларион,
Пространен православен месецослов, изд. Тавор.*

Освен на “Житие и срадания грешного Софрония”, св. Софроний Врачански е автор на сборник с неделни и празнични проповеди, издаден в Римник (Румъния) през 1806 г. под заглавието “Кириакодромион сиреч Неделник”.

Той съдържа тълкувателни проповеди върху неделните и празничните литургийни евангелски четива. Тълкуванията са правени по съответните проповеди на архиепископ Никифор Теотокис - образован грък на служба в Руската православна църква, който озаглавил труда си Кириакодромион.

“Кириакодромион” е известен и с името на автора си - Софроние. Той е първата новобългарска печатна книга. Запазено негово издание се съхранява днес в Народната библиотека “Св. св. Кирил и Методий” в София.

Православните християни празнуват Сирни Заговезни (Прошка) винаги в неделя, 7 седмици преди Великден. В този ден се ядат за последно мляко и млечни продукти, яйца и риба. От следващия ден, понеделник, започва същинският пост, който допуска само храна от растителен произход и приключва на Възкресение Христово, Великден.

Тази неделя се нарича още и Неделя на всеопрощението, на възстановяването на човешката взаимност и уважение. На този ден Църквата призовава вярващите да очистят душите си от всякакви враждебни мисли и чувства, да поискат прошка от хората, с които общуват за всички случаи, когато умишлено или неволно са ги наранили, да простят от сърце на всички, които волно или неволно са наранили тях самите и да изпълнят с мир и любов сърцата си.

През тази вечер всеки човек, в храма, а после и у дома си и на работното си място, иска прошка и дава прошка на другите, за да може да влезе в поста, който е време за очистване, размисъл, себепреценка, усъвършенстване и примирение с всички.

За православния човек постът е съвкупност от телесно въздържание и от духовни усилия, от искрена молитва, добротворство, себежертва, милосърдие. Той съчетава, както въздържание от определени храни, така и въздържание от злоречие, завист, вражда, корист...

Постът не е самоцел, а средство за смирение на плътта и очистване и укрепяване на душата и постигане на мир в нас самите и в отношенията ни с другите. Постът е и с цел възстановяване на понакърнената ни, поради нашата невъздържаност и своеволия, връзка с Бога, затова без молитва и покаяние постът се превръща само в една диета.

Както извън поста така още повече по време на поста е изключително важно пристъпването към църковните богослужения, както и към изповедта и причастието.

БЛАГОВЕЩЕНИЕ - 25 март

Това събитие поставило началото на нашето спасение. Нарекли го „Зачатие на Христа“, „Благовещение за Христа“, „Начало на изкуплението“, „Благовещение на Ангела към Мария“, а през VII в. се утвърдило наименованието „Благовещение на пресвета Богородица“ в числото на великите празници на Христовата Църква.

Благата вест! Небето се снишава към земята. Земята се облива със светлина. Идва пролет – нова пролет, за която копнееха всички древни векове. Тя идва в душите. Божият Син слиза на земята поради безкрайната любов на Своя небесен Отец. И Девицата Мариам навежда смирено глава и кротко отвръща на ангела: „Ето рабинята Господня; нека ми бъде по думата ти“ (Лука. 1:38).

Дево чиста, Откровице свята, радвай се! Благодатта е над тебе, защото чрез тебе идва утехата

на света! Идва Лекарят, Който ще донесе балсам на съкрушените сърца и ще лекува раните на света. Идва Примирилелят, Който ще обдари със Своя мир всички враждуващи по света. Идва Избавителят, Който ще поведе Своя народ по друг път – по стръмнини и възвишения – нагоре към светлината. Радвай се, Благодатна! Господ е с тебе; благословена си ти между жените. Защото велика и свята е мисията на майката в живота. А ти си Майка на всички майки на земята. Майка! Колко чистота, невинност и любов разкрива тази дума! Християнството възвиси светлия образ на майката. То покри челото ѝ с ореола на свободата. Защото „няма вече иудейин, ни елин; няма роб, ни свободник, няма мъжки пол, ни женски; защото всички вие едно сте в Христа Исуса!“ (Гал. 3:28).

Този ден е и твой ден, християнска майко! Моли се на Майка Богородица така:

О, милостива Царице на небето и земята, с твоего ходатайство помилвай благочестивия православен наш народ, нашето войнство и всички православни християни, като ги запазиш под твоя благодатен покров! Моли възплътения безсеменно от тебе Христос Бог наш да ни препаше със сила отгоре срещу всички видими и невидими наши врагове, които рушат нашата света вяра и милото ни Отечество. Ние знаем това, Майко Богородице, и затова сме тъй усърдни в почитта и в молитвите си към тебе. Ти издигаш и подкрепяш падналите, утешаваш безутешните и се радваш с радващите се. Затова, когато лягаме да спим и когато ставаме от сън, ние усещаме себе си в твоите майчински обятия и ти пеем: „Богородице Дево, радвай се, благодатна Марийо, Господ е с тебе! Благословена си ти между жените и благословен е Плодът на твоята утроба, защото роди Спасителя на душите ни!“ Амин!

Ставрофорен иконом Станой Андонов